

بسم الله الرحمن الرحيم

أحكام

سازمان سیاست مسکن
دعاونت تربیت و آموزش
مرکز آموزش های مجازی

عنوان درس

تقلید ۲

ویژه نوجوان ۱ (راهنمایی)

صاحبین استان زنجان
www.SalehinZn.ir

بسم الله الرحمن الرحيم

أحكام

فهرست

۳	..... مقدمه
۲	..... شرایط مرجع تقلید
۴	..... عدالت
۴	..... اعلم بودن
۶	..... تمرین و تحقیق

سازمان سیاست‌سازی
و نوشتاری
الاسلامی
اسلامی
۱۳۹۷
معاونت تربیت و آموزش
در کز اموزش‌های مجازی

مقدمه

مکلف باید مسائلی را که انجام تکالیف شرعی روزمره وابسته به دانستن آن است فرا بگیرد، مانند مسائل اصلی نماز و روزه و طهارت و برخی معاملات و غیر آن، و اگر یاد نگرفتن احکام به ترك واجب یا ارتکاب حرام یا نجامت گناهکار خواهد بود. در این رابطه در درس تقلید^(۱) به بیان مسائلی چون راههای شناخت احکام و اقسام تقلید پرداختیم. در اینجا نیز به بیان پاره ای دیگر از این احکام میپردازیم.

شرایط مرجع تقلید

از کسی باید تقلید کرد که شرایط زیر را داشته باشد.

۱. مرد باشد.
۲. بالغ باشد.
۳. عاقل باشد.
۴. شیعه ۱۲ امامی باشد.
۵. حلال زاده باشد.
۶. بنابر احتیاط (واجب) زنده باشد.
۷. عادل باشد.
۸. با توجه به حساسیت و اهمیت منصب مرجعیت در فتوا، بنابر احتیاط واجب، قدرت تسلط بر نفس سرکش را داشته و حرص به دنیا نداشته باشد.
۹. مجتهد باشد.
۱۰. بنابر احتیاط واجب اعلم باشد.

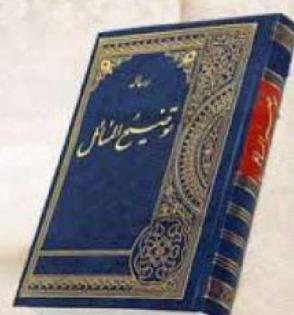

عدالت

- عدالت عبارت از حالت نفسانی است که باعث می شود انسان همیشه تقوایی داشته باشد که مانع از ترک واجبات یا انجام محرمات شرعی بشود.
- عادل کسی است که عدالت داشته باشد، و به عبارت دیگر کسی است که پرهیز کاری او به حدی رسیده باشد که از روی عمد مرتكب گناه (ترک واجب یا انجام حرام) نشود.
- برای اثبات و احراز عدالت، حسن ظاهر کافی است.

أعلم بودن

- اعلم یعنی کسی که بر استنباط احکام دین تواناتر باشد، و به عبارت دیگر کسی است که نسبت به سایر مراجع، قدرت بیشتری بر شناخت احکام الهی داشته باشد و بهتر بتواند احکام شرعیه را از ادله، استنباط کند، و همچنین نسبت به اوضاع زمان خود به مقداری که در تشخیص موضوعات احکام و ابراز نظر فقهی موثر است آگاهتر باشد.
- دلیل و جوب تقلید از اعلم، بنای عقلاً و حکم عقل است.
- وجوب تقلید از اعلم بنا به احتیاط واجب در مسائلی است که فتوای اعلم با فتوای غیر اعلم اختلاف دارد.
- به صرف احتمال عدم وجود شرایط معتبر در اعلم، جایز نیست بنا به احتیاط واجب در مسائل مورد اختلاف از غیر اعلم تقلید کرد.

چند نکته در ارتباط با شرایط مرجع تقليد

- در صحت تقليد از مجتهد جامع الشرائط، تصدی مرجعیت یا داشتن رساله‌ی عملیه^۱ شرط نیست، لذا اگر برای مکلف ثابت شود مجتهدی که متصدی مقام مرجعیت نبوده و رساله‌ی عملیه هم ندارد جامع الشرائط است می‌تواند از او تقليد کند.
- در تقليد از مجتهد جامع الشرائط شرط نیست که مجتهد اهل کشور مکلف و یا ساکن در محل سکونت او باشد.
- پدران و مادران وظیفه دارند فرزندان تازه به سن تکلیف رسیده‌ی خود را که باید مرجع تقليدي انتخاب کنند و به خاطر دشوار بودن در ک مسأله‌ی تقليد نمی‌توانند به تنها بی وظیفه‌ی شرعی خود را در این باره تشخيص دهند، ارشاد و راهنمایی نمایند.

^۱- مفهوم از رساله عملیه، کتابی است که نظرات فقهی و شرعی مراجع معظم تقليد در آن گردآوری شده است، و اصطلاحاً به آن رساله گفته می‌شود.

بسم الله الرحمن الرحيم

أحكام

تمرین

۱. شرایط مرجع تقلید کدامند؟

۲. عدالت چیست؟ و عادل کیست؟

۳. آیا فتوای مجتهد متجزی برای خودش و دیگران حجت است؟

۴. چرا باید از اعلم تقلید کرد؟

۵. آیا می توان از مجتهدی که رساله‌ی عملیه ندارد تقلید کرد؟ چرا؟

۶. تبعیض در تقلید یعنی چه؟ و چه حکمی دارد؟

تحقيق

آیا اطلاع از اوضاع زمان و مکان از شرایط اجتهاد است؟

سازمان سیاست‌سازی و نوشتاری
اعلامیه
۱۳۹۷

سازمان سیاست‌سازی و نوشتاری
اعلامیه
۱۳۹۷